

AZ ELSŐFOKÚ BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (negyedik tanács)

2005. július 14. *

A T-126/03. sz. ügyben,

a **Reckitt Benckiser (España) SL** (székhelye: Barcelona [Spanyolország], képviseli: M. Esteve Sanz ügyvéd)

felperesnek

a **Belső Piaci Harmonizációs Hivatal (védjegyek és formatervezési minták) (OHIM)** (képviselek: A. von Mühlendahl, I. de Medrano Caballero és A. Folliard-Monguiral, meghatalmazotti minőségben)

alperes ellen,

* Az eljárás nyelve: angol.

a másik fél az OHIM fellebbezési tanácsa előtti eljárásban:

az **Aladin Gesellschaft für innovative mikrobiologische Systeme GmbH** (székhelye: Luckenwalde [Németország]),

az OHIM első fellebbezési tanácsának (R 389/2002-1. sz. ügy) a Reckitt Benckiser (España) SL és az Aladin Gesellschaft für innovative mikrobiologische Systeme GmbH közötti felszólalási eljárással kapcsolatban 2003. január 31-én hozott határozata ellen benyújtott keresete tárgyában,

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK ELSŐFOKÚ BÍRÓSÁGA
(negyedik tanács),

tagjai: H. Legal elnök, V. Tiili és V. Vadapalas bírák,

hivatalvezető: J. Palacio González főtanácsos,

tekintettel az Elsőfokú Bíróság Hivatalához 2003. április 14-én benyújtott keresetlevélre,

tekintettel az Elsőfokú Bíróság Hivatalához 2003. augusztus 7-én benyújtott válaszbeadványra,

a 2004. szeptember 30-i tárgyalást követően,

meghozta a következő

Ítéletet

A jogvita előzményei

- 1 A Lipolyt Gesellschaft für innovative mikrobiologische Systeme mbH, amelynek neve később Aladin Gesellschaft für innovative mikrobiologische Systeme GmbH-ra (a továbbiakban: a másik fél az OHIM előtti eljárásban) változott, 1997. március 20-án a közösségi védjegyről szóló, 1993. december 20-i 40/94/EK módosított tanácsi rendelet (HL 1994. L 11., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 17. fejezet, 1. kötet, 146. o.) alapján közösségi védjegybejelentési kérelmet nyújtott be a Belső Piaci Harmonizációs Hivatalhoz (védjegyek és formatervezési minták) (OHIM).
- 2 A lajstromoztatni kívánt védjegy az ALADIN szómegjelölés volt.
- 3 A bejelentést a védjegyekkel ellátható termékek és szolgáltatások nemzetközi osztályozására vonatkozó, felülvizsgált és módosított, 1957. június 15-i Nizzai Megállapodás szerinti 1., 3., 35., 37. és 42. osztályba tartozó áruk és szolgáltatások vonatkozásában tették, és azok eredetileg a következő leírással szerepeltek:
 - 1. osztály: „baktériumkészítmények nem gyógyászati vagy állatgyógyászati használatra; bázisok (vegyi termékek); (az 1. osztályba tartozó) maróanyagok; (az 1. osztályba tartozó) savak; biokémiai katalizátorok; ipari és tudományos

vegyi termékek; saválló vegyi kompozíciók; klór; kloridok; (az 1. osztályba tartozó) tisztítószer; az 1. osztályba tartozó vízlágyító (vízkő-eltávolító) készítmények; enzimek ipari használatra; enzimek készítmények ipari használatra; enzimek kémiai használatra; zsírok szétválasztására szolgáló termékek; ammóniáksó; ammónia ipari célra”;

- 3. osztály: „tisztító-, fényesítő-, súroló-, és csiszolószerek; színezékeltávolító szerek; lefolyócső-tisztító készítmények; színezékeltávolító termékek; (a 3. osztályba tartozó) zsírtalanító szerek; kence eltávolító termékek; folttisztító szerek; olajok tisztításra; (a 3. osztályba tartozó) csiszolószerek; terpentín (zsírtalanító szer); a fent említett termékek a textil adalékanyagok és a fémfeldolgozó-ipari termékek kivételével”;

- 35. osztály: „Franchise-szolgáltatások, nevezetesen szervezési és üzleti know-how átadása szaniterék és csatornarendszerek tisztítása területén”;

- 37. osztály: „Építkezés; szerelési szolgáltatások; csatornarendszerek és ereszcatornák tisztítása; tisztítógépek kölcsönzése; fertőtlenítés; lakkozás; patkányirtás; korrózióvédelem; homokfűvés; féregirtás (nem a mezőgazdaságban)”;

- 42. osztály: „Műszaki tanácsok és szakvélemények adása; csatornarendszerek karbantartására és tisztítására szolgáló módszerek, készülékek és eszközök fejlesztése és tervezése; készülékek és szenzorok fejlesztése és összeállítása távvezérlési és képi adatátvételi módszerekhez; informatikai programok készítése, bűvárkomputerekhez való programok kivételével”.

- 4 A védjegybejelentés a *Közösségi Védjegyértesítő* 1998. június 8-i, 42/98. számában került meghirdetésre.

- 5 1998. szeptember 8-án a Reckitt & Coleman SA felszólalt a 40/94 rendelet 42. cikke alapján a bejelentett védjegy lajstromozásával szemben a 3. osztályba tartozó összes áru vonatkozásában, az említett rendelet 8. cikke (1) bekezdésének a) és b) pontjában foglalt okokra hivatkozva. A felszólalás a Spanyolországban 20 512 lajstromszám alatt 1912. július 29-én lajstromozott, és 1993. május 16-án megújított ALADDIN korábbi nemzeti védjegyen (a továbbiakban: korábbi védjegy) alapult, amely a Nizzai Megállapodás szerinti 3. osztályba tartozó és a következő leírásnak megfelelő árukra vonatkozott: „fémpolírozó készítmények”.

- 6 A korábbi védjegyet ezt követően átruházták a felperesre.

- 7 Az OHIM előtti eljárásban részt vevő másik fél 1999. április 30-i kérelme alapján az OHIM felhívta a felperest, hogy igazolja a korábbi védjegy használatát a 40/94 rendelet 43. cikkének (2) és (3) bekezdése, valamint a 40/94 rendelet végrehajtásáról szóló, 1995. december 13-i 2868/95/EK bizottsági rendelet (HL 1995. L 303., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 17. fejezet, 1. kötet, 189. o.) 22. szabályának (1) bekezdése értelmében.

- 8 1999. július 26-án a felperes a korábbi védjegy használatának igazolásaként eljuttatta az OHIM-hoz azoknak a számláknak a másolatait, amelyeket spanyolországi vevők részére állítottak ki, valamint az általa forgalmazott termékskálát bemutató prospektusokat.

- 9 2000. február 28-án az OHIM előtti eljárásban részt vevő másik fél a lajstromoztatni kívánt áruk jegyzékét a 3. osztályba tartozó áruk vonatkozásában a következőképpen korlátozta:

„Szennyvízelvezető csövek tisztítására szolgáló készítmények a fémfeldolgozóiparban való használatra, a textilekhez való segédanyagok és a segédanyagok kivételével”.

- 10 A felperes, miután a felszólalási osztály értesítette a fent említett korlátozásról, 2000. március 27-én megerősítette felszólalásának fenntartását a 3. osztályba tartozó összes áru vonatkozásában.

- 11 2002. február 27-i határozatával a felszólalási osztály elutasította a felszólalást a 40/94 rendelet 8. cikke (1) bekezdésének a) és b) pontja, 42. és 43. cikke, valamint a 2868/95 rendelet 22. szabályának (a) bekezdése alapján. A korábbi védjegy használatának igazolását illetően a felszólalási osztály először is megállapította, hogy valójában a felperes által előterjesztett e bizonyíték olyan termék vonatkozásában igazolta a korábbi védjegy használatát, amely sokkal speciálisabb, mint a fémpolírozó készítmények, mely kategória tekintetében a korábbi védjegyet lajstromozták. Ezért a felszólalási osztály a 40/94 rendelet 43. cikkének (2) bekezdésének megfelelően megállapította, hogy a felszólalás vizsgálatát kizárólag a szóban forgó speciális termék – nevezetesen egy polírozó anyaggal átitatott pamutszövetből (mágikus szövet) álló fémpolírozó készítmény – alapján kellett elvégezni. Másodszor, a felszólalási osztály úgy ítélte meg, hogy annak ellenére, hogy a megjelölések nagyon hasonlóak, nem áll fenn az összetévesztés veszélye a vásárlóközönség tekintetében, mivel az áruk – jellegüket, rendeltetésüket, használatukat, végső felhasználóikat és értékesítési csatornáikat tekintve – meglehetősen eltérőek.

- 12 2002. április 25-én a felperes fellebbezést nyújtott be az OHIM-hoz a felszólalási osztály határozata ellen.

- 13 A felperessel 2003. február 4-én közölt, 2003. január 31-i határozatával (a továbbiakban: megtámadott határozat) az első fellebbezési tanács elutasította a fellebbezést. Lényegét tekintve a fellebbezési tanács egyrészt megállapította, hogy a korábbi védjegy használatát kizárólag a szóban forgó speciális termék vonatkozásában tekintették bizonyítottnak, másrészt hogy a védjegyek kvázi azonossága és önmagában vett megkülönböztető képessége ellenére a 40/94 rendelet 8. cikke (1) bekezdésének b) pontja értelmében nem áll fenn az összetévesztés veszélye Spanyolországban, tekintettel az áruk közötti erőteljes eltérésre, figyelembe véve különösen az OHIM előtti másik fél áruai fogyasztóinak feltételezhető ismereteit, valamint a szóban forgó áruk eltérő jellegét és rendeltetését.

Az eljárás és a felek kérelmei

- 14 A felek szóbeli előterjesztéseinek meghallgatására és az Elsőfokú Bíróság által feltett kérdésekre adott válaszaikra a 2004. szeptember 30-i tárgyaláson került sor, mivel az OHIM előtti eljárásban részt vevő másik fél nem nyújtott be válaszbeadványt.
- 15 A tárgyalás alkalmával az Elsőfokú Bíróság megállapította, hogy a keresetlevélben szereplő kérelmeket úgy kell értelmezni, mint amelyek kizárólag a megtámadott határozat hatályon kívül helyezésére, valamint az OHIM-nak a költségek viselésére való kötelezésére irányulnak.
- 16 A felperes azt kéri, hogy az Elsőfokú Bíróság:

– helyezze hatályon kívül a megtámadott határozatot;

- az OHIM-ot kötelezze a jelen eljárással kapcsolatban, valamint az OHIM előtti felszólalási és fellebbezési eljárással kapcsolatban felmerült költségek viselésére.

17 Az OHIM azt kéri, hogy az Elsőfokú Bíróság:

- a keresetet utasítsa el;
- a felperest kötelezze a költségek viselésére.

18 A tárgyaláson az OHIM-ot felhívták arra, hogy tájékoztassa az Elsőfokú Bíróságot azon csődeljárás állásáról, amelynek alanya az OHIM előtti másik fél, valamint arról, hogy ez a helyzet milyen következménnyel jár az előbbi által benyújtott közösségi védjegybejelentésre nézve. Az OHIM e kérésnek az Elsőfokú Bíróság Hivatalához 2004. november 25-én érkezett levelével eleget tett. A szóbeli szakasz a 2004. december 15-i határozattal lezárult.

Indokolás

19 A felperes a 40/94 rendelet 43. cikke (2) és (3) bekezdésének, valamint ugyanezen rendelet 8. cikke (1) bekezdése b) pontjának megsértésén alapuló két jogalapra hivatkozik.

A 40/94 rendelet 43. cikke (2) és (3) bekezdésének megsértésén alapuló, első jogalapról

A felek érvei

- 20 A felperes úgy véli, hogy a fellebbezési tanács tévesen állapította meg, hogy a korábbi védjegy oltalma csupán azon speciális termékre, nevezetesen egy polírozó anyaggal átitatott pamutszövetből (mágikus szövet) álló fémpolírozó készítményre terjed ki, amelynek spanyolországi tényleges használatát ő igazolta.
- 21 Véleménye szerint az e speciális termékre vonatkozó védjegy tényleges használatának igazolása a „fémpolírozó készítmények[re]” általában vonatkozó védjegy használatának igazolását is maga után vonja, mivel a speciális termék e termékkategóriába tartozik. Ezért szerinte a felszólalási eljárás keretében a korábbi védjegyet úgy kellett volna tekinteni, mint a „fémpolírozó készítmények” tekintetében lajstromozott védjegyet, és nem kizárólag, mint a „polírozó anyaggal átitatott pamutszövetből (mágikus szövet) álló fémpolírozó készítmények” tekintetében lajstromozott védjegyet.
- 22 E szemszögből nézve a felperes a 40/94 rendelet 43. cikkének (2) bekezdését úgy értelmezi, mint azokban az esetekben alkalmazandót, amikor a felszólaló nem tudja igazolni az azon termékekre vonatkozó védjegy használatát, amelyek a valamely áruosztály vagy áruosztályok tekintetében lajstromozott különböző termékkategóriákba tartoznak. Véleménye szerint ekkor indokolt a védjegyet kizárólag azon termékkategóriák tekintetében lajstromozottnak nyilvánítani, amelyekre nézve a felszólaló a használatot igazolni tudta.
- 23 A termékre vonatkozóan valamely adott termékkategóriára vonatkozó védjegy használatának igazolásaként felhozott olyan tényezők, mint a rendeltetés, csomagolás, használati mód vagy értékesítési csatornák, véleménye szerint teljességgel

irrelevánsak a 40/94 rendelet 43. cikke (2) bekezdésének alkalmazása szempontjából. E tényezők viszont, az Elsőfokú Bíróság ítélkezési gyakorlatának megfelelően, a korábbi védjegy és az azonos osztályba tartozó áruk tekintetében bejelentett védjegy közötti esetleges összetéveszthetőség értékelésénél relevánsak.

- 24 Feltéve, hogy – a 40/94 rendelet 43. cikke (2) bekezdésének alkalmazása szempontjából – a korábbi védjegy oltalma alatt álló terméket a fémtárgyak külső felszínén egy impregnált szövetdarab segítségével kézzel kell alkalmazni, és az háztartási célú használatra szolgál, miközben a bejelentett védjegy tárgyát képező termék olyan tisztítószer, amelyet eldugult vagy szennyezett csővezetékek belsejébe kell önteni, és amely kizárólag szakmai közönség által történő használatra szolgál, ezért a megtámadott határozat véleménye szerint sérti az említett cikket.
- 25 A felperes ebből arra következtet, hogy feltéve, hogy – a felszólalás alkalmazásában – a korábbi védjegyet úgy kell tekinteni, mint amely kizárólag a „fémek polírozására szolgáló hatóanyaggal átitatott, háztartási használatra szolgáló szövetdarab” vonatkozásában került lajstromozásra, a megtámadott határozat sérti a 40/94 rendelet 43. cikkének (2) bekezdését.
- 26 Az OHIM úgy véli, hogy a fellebbezési tanács nem sértette meg a 40/94 rendelet 43. cikkének (2) és (3) bekezdését. Ezen állítás alátámasztására két érvre hivatkozik. Egyrészt a korábbi védjegy hatálya terjedelmének meghatározásakor figyelembe kellene venni azon áruk és szolgáltatások értékesítésének konkrét feltételeit, amelyek használatát igazolták a korábbi védjegy és a bejelentett védjegy közötti, a speciális piacon fennálló összetévesztés veszélyének értékelése céljából. Másrészt, véleménye szerint a 40/94 rendelet 43. cikkének (2) és (3) bekezdése attól a tényről függetlenül alkalmazandó, hogy a korábbi védjegy áruinak és szolgáltatásainak jegyzéke egyetlen árucikket foglal-e magában, vagy sem.

- 27 Ami ezen érvek közül az elsőt illeti, az OHIM emlékeztet rá, hogy a közösségi védjegy jog a védjegy jogosult számára előírja a lajstromozott védjegy használatát annak érdekében, hogy az csak az általa a piacon ténylegesen elfoglalt pozíció tekintetében részesüljön oltalomban. A védjegyekre vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló, 1988. december 21-i 89/104/EGK első tanácsi irányelv (HL 1989. L 40., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 17. fejezet, 1. kötet, 92. o.) nyolcadik preambulumbekzdésének és a 40/94 rendelet kilencedik preambulumbekzdésének megfelelően e követelmény célja a védjegyek közötti ütközések számának csökkentése, illetve azon lajstromban tartott védjegyek számának csökkentése, amelyeket nem használnak ténylegesen (az Elsőfokú Bíróság T-174/01. sz., Goulbourn kontra OHIM – Redcats (Silk Cocoon) ügyben 2003. március 12-én hozott ítéletének [EBHT 2003., II-789. o.] 38. pontja).
- 28 E rendelkezés célja egyben azon „mesterséges ütközések” elkerülése, amelyekkel kapcsolatban a 40/94 rendelet 43. cikkének (2) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a korábbi védjegy oltalma csak akkor igazolt, ha a védjegyet ténylegesen használták. E célkitűzést a Bíróság és az Elsőfokú Bíróság megerősítette, biztosítva azt, hogy a védjegy elismert oltalmának terjedelme ne haladja meg a jogosultja törvényes érdekeinek védelméhez szükséges határokat.
- 29 Az OHIM véleménye szerint az olyan különböző kereskedelmi ágazatok tekintetében lajstromozott védjegyek esetében, amelyekben a védjegyeket használják, a korábbi védjegy kizárólagos oltalma nem akadályozhatja meg a későbbi védjegy lajstromozását, kivéve azt az esetet, ha a korábbi védjegy közismert. Ez tükröződik a Bíróságnak és az Elsőfokú Bíróságnak az összetéveszthetőség értékelésével kapcsolatos konkrét megközelítésében is, amely megköveteli, hogy a szóban forgó áruk és szolgáltatások, valamint megjelölések hasonlóságának vizsgálata során figyelembe kell venni a korábbi védjegy ismertségének mértékét a piacon (a Bíróság C-39/97. sz. Canon-ügyben 1998. szeptember 29-én hozott ítéletének [EBHT 1998., I-5507. o.] 24. pontja és a C-342/97. sz., Lloyd Schuhfabrik Meyer ügyben 1999. június 22-én hozott ítéletének [EBHT 1999., I-3819. o.] 23. pontja), az átlagfogyasztók figyelmi szintjét (a Lloyd Schuhfabrik Meyer ítélet [hivatkozás fent] 26. pontja), a szóban forgó áruk és szolgáltatások természetét, végső fogyasztóit és használatát, valamint egymást helyettesítő vagy komplementer jellegüket (a Canon-ítélet [hivatkozás fent] 23. pontja).

- 30 A felperes egyébként maga is elismeri, hogy az áruk értékesítésének konkrét feltételeit figyelembe kell venni az összetéveszthetőség értékelésénél. A felperes tehát önmagával kerül ellentmondásba annak vitatásával, hogy ez az eset áll fenn a 40/94 rendelet 43. cikke (2) bekezdése rendelkezéseinek alkalmazásakor.
- 31 Valójában, amikor a felszólalás a 40/94 rendelet 8. cikke (1) bekezdésének b) pontján alapul, ugyanezen rendelet 43. cikke (2) és (3) bekezdésének célja annak meghatározása, hogy fennáll-e konkrétan az összetévesztés veszélye a korábbi védjegy – annak lajstromozott alakja – és a bejelentett védjegy között, aminek egyetlen célja annak értékelése, hogy a felszólalás megalapozott-e.
- 32 Ennélfogva, mivel a Bíróság és az Elsőfokú Bíróság ítélkezési gyakorlata két megkülönböztetésre alkalmas megjelölés közötti ütközés valószínűségét inkább a piac, mint a lajstrom tekintetében értékeli, ezért az áruk és szolgáltatások értékesítésével kapcsolatos összes olyan körülményt figyelembe kell venni, amely a védjegy használatának igazolásából kikövetkeztethető, és amelynek révén a védjegy oltalmának terjedelme tárgyilagosan, és pontosabban határozható meg.
- 33 Következésképpen az OHIM úgy véli, hogy a fellebbezési tanács nem sértette meg a 40/94 rendelet 43. cikkének (2) és (3) bekezdését annak megállapításával, hogy a korábbi védjegy kizárólag egy olyan polírozó anyaggal átitatott pamutszövetből (mágikus szövet) álló fémpolírozó készítmény tekintetében tekinthető lajstromozottnak, amelynek fő jellegzetessége az a tény, hogy alapvetően háztartási használatra szolgál. Ezzel szemben, azt állítani, ahogyan azt a felperes teszi, hogy a védjegy használatának a szóban forgó speciális termék tekintetében való igazolása a védjegy tényleges használatát bizonyítja a lajstromozás tárgyát képező kategória egésze – nevezetesen a „fémpolírozó készítmények” – tekintetében, gátolja az összetéveszthetőség értékelését. Ugyanis az efféle értelmezésnek az lenne az eredménye, hogy eltorzulna a releváns piac fogalma, és a többi piaci szereplő különféle piacokra való bejutásának lehetősége aránytalanul leszűkülne. Tehát az OHIM szerint pontosan ez a fajta mesterséges ütközés az, amelyet a 40/94 rendelet 43. cikkének (2) és (3) bekezdése, valamint a Bíróság és az Elsőfokú Bíróság ítélkezési gyakorlata egyaránt elkerülni igyekszik.

- 34 Másodsor, az OHIM azt állítja, hogy a 40/94 rendelet 43. cikkének (2) és (3) bekezdése attól a tényről függetlenül alkalmazandó, hogy a korábbi védjegy áruinak és szolgáltatásainak jegyzéke egyetlen árucikket foglal-e magában, vagy sem. A felperes azon érve, miszerint e rendelkezés csak azzal a feltétellel alkalmazható, ha a korábbi védjegy áruinak és szolgáltatásainak jegyzéke egynél több árucikket foglal magában, valamint hogy a korábbi védjegy használatának jelen esetben történt igazolása a szóban forgó speciális termék tekintetében egyenértékű azon termék-kategória használatának igazolásával, amelynek részét képezi, és amelynek tekintetében a védjegyet lajstromozták, teljesen irreleváns.
- 35 Egyrésztől ugyanis az OHIM hangsúlyozza, hogy a 40/94 rendelet nem tartalmaz olyan jellegű elemet, amely alátámasztaná az említett rendelet 43. cikke (2) bekezdése utolsó mondatának felperes által történt értelmezését. Másrésztől az efféle értelmezésnek az lenne a következménye, hogy a lajstromozott termékek kategóriája leírásának megfogalmazásakor általános kifejezéseket használva minden felszólaló könnyen mentesülhetne a védjegy tényleges használatára vonatkozó követelmény alól, ezáltal mesterségesen kiszélesítve a védjegy oltalmának kiterjedését olyan termékekre, amelyeket nem is forgalmaz.
- 36 Ezenkívül az OHIM fellebbezési tanácsainak döntési gyakorlatából következően az áruk és szolgáltatások valamely alkategóriájának használata főszabály szerint nem egyenértékű az általánosabb kategória használatával, attól a tényről függetlenül, hogy a korábbi védjegy csupán egyetlen áru vagy szolgáltatás kategóriájára terjed-e ki, vagy sem.
- 37 Végül az OHIM megjegyzi, hogy jóllehet valamely kategória állhat jellegüket tekintve homogén áruk halmazából, attól még e termékek lehetnek heterogének rendelkezésük, végső felhasználók és értékesítési csatornáik tekintetében, ahogyan a jelen esetben. Így tehát a 40/94 rendelet 43. cikkének (2) és (3) bekezdése megköveteli, hogy esetről esetre minden egyes áru vagy szolgáltatás kategóriája tekintetében olyan alkategóriák kerüljenek meghatározásra, amelyek tükrözik a használat igazolásának tartalmát, amikor a korábbi védjegy eredeti alakja – rendeltetésüket, végső felhasználóikat és értékesítési csatornáikat tekintve – meglehetősen eltérő áruk és szolgáltatások lefedésére alkalmas.

- 38 Jelen esetben az OHIM úgy véli, hogy a korábbi védjegy használata azt bizonyítja, hogy a „fémpolírozó készítmények” nem képeznek homogén halmazt olyan mértékben, hogy e kategória olyan termékek széles skálájának lefedésére lenne alkalmas, amelyek különböző rendeltetéssel (akár evőeszközök, akár fémszerkezetek felszínének karbantartása), végső felhasználókkal (szokásos használati tárgyak átlagos használója vagy fémkohász) és különféle értékesítési csatornákkal (vaske-reszkedés, szupermarket vagy értékesítési pontok hiánya abban az esetben, ha a termék értékesítése fémfelületek kezelésének szolgáltatásához kötődik) rendelkez-nének. Ezért az alkategóriának a fellebbezési tanács által alkalmazott meghatározása, nevezetesen a „polírozó anyaggal átitatott pamutszövetből (mágikus szövet) álló fémpolírozó készítmények” meghatározás különösen megfelelőnek tűnik.

Az Elsőfokú Bíróság álláspontja

- 39 A 40/94 rendelet 43. cikke (2) és (3) bekezdésének értelmében:

„(2) Ha a felszólalást korábbi közösségi védjegy jogosultja nyújtotta be, a bejelentő kérelmére igazolnia kell, hogy a közösségi védjegybejelentés meghirdetését megelőző öt évben a felszólalás alapjául szolgáló korábbi közösségi védjegy tényleges használatát az árujegyzékben szereplő és a felszólalásban hivatkozott árukkal, illetve szolgáltatásokkal kapcsolatban a Közösségben megkezdte, vagy kellőképpen igazolja a használat elmaradását, feltéve hogy a korábbi közösségi védjegyet a közösségi védjegybejelentés meghirdetésének napjánál legalább öt évvel korábban lajstromozták. Ilyen igazolás hiányában a felszólalást el kell utasítani. Ha a korábbi közösségi védjegyet csak az árujegyzékben szereplő áruk, illetve szolgáltatások egy részével kapcsolatban használták, a felszólalás vizsgálata során úgy kell tekinteni, mintha a védjegyet csak a szóban forgó áruk, illetve szolgáltatások tekintetében lajstromozták volna.

(3) A 8. cikk (2) bekezdésének a) albekezdésében említett korábbi nemzeti védjegyre a (2) bekezdést kell alkalmazni, azzal az eltéréssel, hogy a Közösségben való használaton az abban a tagállamban való használatot kell érteni, amelyben a korábbi nemzeti védjegy oltalom alatt áll.”

40 A 2868/95 rendelet 22. szabálya a következőképpen rendelkezik:

„(2) A használat igazolására szolgáló nyilatkozatoknak és bizonyítékoknak az ellentartott védjegynek az árujegyzékében szereplő – a felszólalás alapjául szolgáló – áruk és szolgáltatások tekintetében való használatának helyére, idejére, mértékére és jellegére, valamint az ezeket alátámasztó bizonyítékokra kell irányulniuk [...]”

41 A jelen esetben annyi bizonyos, hogy a korábbi védjegyet a Nizzai Megállapodás szerinti 3. osztályba tartozó „fémpolírozó készítmények” tekintetében lajstromozták. Az sem vitatott, hogy az OHIM előtti eljárásban részt vevő másik fél kérelmére a felperes a korábbi védjegy használatának igazolására szolgáló bizonyítékokat szolgáltatott olyan iratok révén, amelyek egy polírozó anyaggal átitatott pamut-szövetből (mágikus szövet) álló fémpolírozó készítmény értékesítésével kapcsolatban annak tényleges használatát igazolták.

42 Azonban emlékeztetni kell arra, hogy a korábbi védjegy tényleges használata követelményének az a célja, hogy korlátozza két védjegy között az ütközés veszélyét azáltal, hogy csak azokat a védjegyeket részesíti oltalomban, amelyek tényleges használat tárgyát képezik, amennyiben azok használata elmaradásának nincs gazdaságilag indokolt oka. Ezen értelmezést erősíti meg a 40/94 rendelet kilencedik preambulumbekzdése, amely kifejezetten erre a célkitűzésre utal (lásd e szempontból a Silk Cocoon ítélet [hivatkozás a 27. pontban] 38. pontját). A 40/94 rendelet 43. cikke (2) és (3) bekezdésének azonban nem célja sem az, hogy értékelje a kereskedelmi sikert, sem az, hogy valamely vállalkozás gazdasági stratégiáját ellenőrizze, vagy hogy valamely védjegy védelmét annak jelentős mértékű kereskedelmi használata esetére korlátozza (az Elsőfokú Bíróság T-334/01. sz., MFE Marienfelde kontra OHIM – Vétoquinol (HIPOVITON) ügyben 2004. július 8-án hozott ítéletének [EBHT 2004., II-2787. o.] 38. pontja, és a T-203/02. sz., Sunrider kontra OHIM – Espadafor Caba (VITAFRUIT) ügyben 2004. július 8-án hozott ítéletének [EBHT 2004, I-2811. o.] 38. pontja).

- 43 Ennélfogva, az említett követelmény által elérni kívánt cél nem annyira a korábbi védjegy oltalma kiterjedésének pontos meghatározása azon konkrét áruk és szolgáltatások tekintetében, amelyekre a védjegyet adott pillanatban használták, mint inkább annak általánosabb jelleggel történő biztosítása, hogy a korábbi védjegyet ténylegesen használták azon áruk és szolgáltatások tekintetében, amelyek vonatkozásában azt lajstromozták.
- 44 Ebből a szempontból a 40/94 rendelet 43. cikke (2) bekezdésének utolsó mondatát, valamint ugyanezen rendelet 43. cikkének (3) bekezdését, amely a 43. cikk (2) bekezdésének rendelkezéseit a korábbi nemzeti védjegyekre alkalmazza, úgy kell értelmezni, mint amelyek célja annak elkerülése, hogy valamely részleges jelleggel használt védjegy kiterjedt oltalmat élvezzen azon egyetlen okból kifolyólag, hogy azt az áruk és szolgáltatások széles köre tekintetében lajstromozták. Következésképpen e rendelkezések alkalmazásakor figyelembe kell venni azon áruk és szolgáltatások kategóriájának terjedelmét, amelyek tekintetében a korábbi védjegyet lajstromozták, különösen az említett kategóriák leírására e célból alkalmazott kifejezések általános jellegét és azon árukat és szolgáltatásokat, amelyek tekintetében annak tényleges használata – vélelmezhetően – megállapításra került.
- 45 Az előbb említett rendelkezésekből következően, ha valamely védjegyet az áruk vagy szolgáltatások olyan kategóriája tekintetében lajstromoztak, amely eléggé széles ahhoz, hogy azon belül több, önállónak tekinthető alkategória is elkülöníthető, akkor a védjegy tényleges használatának igazolása ezen áruk vagy szolgáltatások egy része tekintetében a felszólalási eljárásban csak arra az alkategóriára vagy alkategóriákra jelent oltalmat, amelybe vagy amelyekbe azok az áruk és szolgáltatások tartoznak, amelyek tekintetében a védjegyet ténylegesen használták. Ezzel szemben viszont, ha valamely védjegyet olyan pontos és körülírt módon meghatározott áruk vagy szolgáltatások tekintetében lajstromoztak, hogy az érintett kategórián belül nem lehet jelentős felosztást végezni, akkor a védjegy tényleges használatának igazolása az említett áruk és szolgáltatások tekintetében szükségképpen e kategória egészére kiterjed a felszólalás szempontjából.
- 46 Valójában, ha a részleges használat fogalmának az a szerepe, hogy azok a védjegyek, amelyeket valamely adott árukategória tekintetében nem használnak, ne legyenek foglaltak, akkor az nem járhat azzal a következménnyel sem, hogy megfossa a

korábbi védjegy jogosultját az oltalom egészétől azon áruk tekintetében, amelyek – anélkül, hogy szorosán véve azonosak lennének azokkal, amelyek tekintetében a tényleges használatot igazolni tudta – alapvetően nem térnek el azoktól, és ugyanabba a csoportba tartoznak, amely csak önkényes módon osztható fel. E tekintetben megjegyzendő, hogy a gyakorlatban nem lehetséges, hogy a védjegyjogosult a lajstromozás tárgyát képező áruk minden egyes elképzelhető változata tekintetében bizonyítékot szolgáltatson a védjegy használatának igazolására. Következésképpen „az áruk vagy szolgáltatások egy részének” fogalma nem terjedhet ki a hasonló áruk vagy szolgáltatások minden egyes kereskedelmi változatára, csak azon árukra vagy szolgáltatásokra, amelyek kellően elkülöníthetők ahhoz, hogy egységes kategóriákat vagy alkategóriákat képezzenek.

47 E tekintetben kiemelő, hogy a korábbi védjegyet csak a „fémpolírozó készítmények” tekintetében lajstromozták. Ez a leírás mind az érintett áruk funkcióját, nevezetesen a polírozást, mind azok rendeltetését, nevezetesen a fémeket illetően leszűkíti a Nizzai Megállapodás értelmében a „tisztító-, fényesítő-, súroló-, és csiszolószerek” alá tartozó áruk kategóriáját. Ráadásul megjegyzendő, hogy az említett megállapodás értelmében ez utóbbi kategória szélesebb értelemben véve maga is a 3. osztályba tartozik, amely a tisztító-, fényesítő-, súroló-, és csiszolószereken kívül a következő árukat is magában foglalja: „fehérítőkészítmények és egyéb, mosásra szolgáló anyagok; szappanok; illatszerek, illóolajok, kozmetikai cikkek, hajmosó szerek; fogkrémek”.

48 E körülmények között megállapítandó, hogy a korábbi védjegyet olyan áruk halmazának tekintetében lajstromozták, amely annak az árukategóriának egy különösen pontos és körülírt alkategóriája, amelybe a Nizzai Megállapodás értelmében tartozik.

49 Ebből következően, azzal, hogy a felperes nem vitatott módon bizonyítékot szolgáltatott a védjegy használatára a „polírozó anyaggal átitatott pamutszövetből (mágikus szövet) álló fémpolírozó készítmény” tekintetében, amely nyilvánvalóan „fémpolírozó készítmény” a korábbi védjegy tárgyát képező áruk alkategóriája

értelmében, megfelelően bizonyította a védjegy használatát ezen alkategória egésze tekintetében, anélkül, hogy e tekintetben megkülönböztetést kellene tenni az érintett vásárlóközönség szempontjából.

50 Következésképpen, a fellebbezési tanács azáltal, hogy a felszólalás vizsgálata szempontjából a korábbi védjegyet kizárólag a „polírozó anyaggal átitatott pamutszövetből (mágikus szövet) álló fémpolírozó készítmény” vonatkozásában tekintette lajstromozottnak, tévesen alkalmazta a 40/94 rendelet 43. cikkének (2) és (3) bekezdését.

51 Ugyanis a 40/94 rendelet 43. cikkének azon rendelkezései, amelyek lehetővé teszik, hogy a korábbi védjegyet csak azon áruk és szolgáltatások egy része tekintetében tekintsék lajstromozottnak, amelyek tekintetében a védjegy tényleges használatát igazolták, egyrészt a korábbi védjegy jogosultjának a lajstromozáshoz fűződő jogai korlátozását jelentik, így e rendelkezéseket nem lehet oly mértékben kiterjesztő módon értelmezni, ahogyan azt az OHIM tette, másrészt azokat össze kell békíteni az említett jogosult azon törvényes érdekével, hogy a jövőben áruinak vagy szolgáltatásainak skáláját kiszélesíthesse az azon árukra és szolgáltatásokra vonatkozó megfogalmazás keretein belül, amelyek tekintetében a védjegyet lajstromozták, ezáltal részesülve abban az oltalomban, amelyet az említett védjegy lajstromozása biztosít a számára. Méginkább ez az eset áll fenn akkor, amikor – mint a jelen ügyben is – azok az áruk és szolgáltatások, amelyek tekintetében a védjegyet lajstromozták, megfelelően körülírt kategóriát képeznek, ahogyan azt korábban már kifejtettük.

52 Az OHIM egyetlen érve sem vitatja e megállapítást.

53 Először is, amennyiben helytálló az, hogy a 40/94 rendelet 43. cikke (2) bekezdése utolsó mondatának célja a korábbi védjegy és a bejelentett védjegy közötti mesterséges ütközések elkerülése, akkor azt is meg kell jegyezni, hogy e törvényes cél követése nem vezethet a korábbi védjegy oltalma kiterjedésének indokolatlan korlátozásához, amennyiben a lajstromozás tárgyát képező áruk vagy szolgáltatások, – ahogyan a jelen esetben is – megfelelően szűk kategóriát képeznek.

- 54 Másodsor, ami az OHIM azon állítását illeti, miszerint az áruk és szolgáltatások hasonlóságának értékelése során ugyanezen rendelet 8. cikke (1) bekezdésének b) pontja értelmében a Bíróság és az Elsőfokú Bíróság elvégzi a szóban forgó áruk és szolgáltatások konkrét összevetését, még ha feltételezzük is, hogy az helytálló, hangsúlyozni kell, hogy annak semmiféle relevanciája nincs a 40/94 rendelet 43. cikkének (2) és (3) bekezdése alkalmazáskor, amely megelőzi a szóban forgó védjegyek közötti összetéveszthetőség értékelését, és kizárólag annak meghatározására szolgál, hogy adott esetben a védjegy milyen mértékben képezi használat tárgyát azokkal az árukkal és szolgáltatásokkal kapcsolatban, amelyek tekintetében azt lajstromozták.
- 55 Harmadsor, ami az OHIM azon érvét illeti, miszerint fellebbezési tanácsainak döntési gyakorlatából következően az áruk és szolgáltatások valamely alkategóriájának használata főszabály szerint nem egyenértékű az általánosabb kategória használatával, elegendő arra emlékeztetni, hogy még ha feltételezzük is, hogy e gyakorlat igazolt, a fellebbezési tanácsok által a korábbi védjegy használata igazolására hozott határozatoknak a 40/94 rendelet alkalmazásán kell alapulniuk. Ennélfogva a fellebbezési tanácsok határozatainak jogszerűségét kizárólag e rendelet alapján, a közösségi bíróság értelmezése szerint, nem pedig a fellebbezési tanácsok korábbi döntési gyakorlata alapján kell értékelni (az Elsőfokú Bíróság T-36/01. sz., Glaverbel kontra OHIM (üveglap felülete) ügyben 2002. október 9-én hozott ítéletének [EBHT 2002., II-3887. o.] 35. pontja, amelyet megerősített a Bíróság C-445/02. P. sz., Glaverbel kontra OHIM ügyben 2004. június 28-án, fellebbezés kapcsán hozott végzése [EBHT 2004., I-6267. o.] is).
- 56 Ezenkívül megjegyzendő, hogy az OHIM érve a jelen esetben nem releváns, figyelemmel arra, hogy a felperes nem állítja azt, hogy azon alkategória tényleges használatának igazolása, amelynek tekintetében a korábbi védjegyet lajstromozták, azon kategória egésze tekintetében igazolja a tényleges használatot, amelybe ezen alkategória a Nizzai Megállapodás alapján tartozik, egyszerűen csak azt állítja, hogy az a termék, amelynek tekintetében a védjegy tényleges használata megállapításra került, annak az alkategóriának az egésze tekintetében igazolja a védjegy tényleges használatát, amelynek tekintetében azt lajstromozták.

- 57 Negyedszer, az az állítás, miszerint a felperes általi értelmezésnek az lenne a következménye, hogy a lajstromozott termékek kategóriája leírásának megfogalmazásakor általános kifejezéseket használva minden felszólaló könnyen mentesülhetne a védjegy tényleges használatára vonatkozó követelmény alól, még ha nem kizárt is, hogy bizonyos esetekben megalapozottnak bizonyulhat, azonban a jelen esetben nem releváns, figyelemmel arra, hogy a szóban forgó kategória részletes leírás tárgyát képezte.
- 58 Végül az OHIM megjegyzi, hogy jóllehet valamely kategória állhat jellegüket tekintve homogén áruk halmazából, attól még e termékek lehetnek heterogének rendelkezésük, végső felhasználóik és értékesítési csatornáik tekintetében, ahogyan a jelen esetben. Így tehát a 40/94 rendelet 43. cikkének (2) és (3) bekezdése megköveteli, hogy esetről esetre minden egyes áru vagy szolgáltatás kategóriája tekintetében olyan alkategóriák kerüljenek meghatározásra, amelyek tükrözik a használat igazolásának tartalmát, amikor a korábbi védjegy eredeti alakja – rendeltetésüket, végső felhasználóikat és értékesítési csatornáikat tekintve – meglehetősen eltérő áruk és szolgáltatások lefedésére alkalmas.
- 59 Tehát ahogyan az a fenti 45. pontban kifejtésre került, még ha ezen értelmezés rendelkezik is némi relevanciával, amennyiben a szóban forgó áru vagy szolgáltatás kategóriája eléggé széles ahhoz, hogy azon belül több, önállónak tekinthető alkategória is elkülöníthető, meg kell állapítani, hogy a jelen esetben a termékek azon alkategóriája, amelyek tekintetében a korábbi védjegyet lajstromozták, kellően pontos és körülírt, oly módon, hogy azt nem lehet oly mértékben eltérő árukat lefedő alkategóriának tekinteni, hogy – az OHIM tézisének megfelelően – azon belül újabb felosztásokat lehetne végezni.
- 60 Az előbbieken kifejtettek egészéből következően a fellebbezési tanács annak megállapításával, hogy a korábbi védjegy használatát csak a „polírozó anyaggal átitatott pamutszövetből (mágikus szövet) álló fémpolírozó készítményre” vonatkozóan igazolták, és ezért az említett védjegyet a felszólalás szempontjából csak e termék tekintetében, nem pedig azon alkategória egészének – nevezetesen a

„fémpolírozó készítmények” – tekintetében kell lajstromozottnak tekinteni, amelynek vonatkozásában azt lajstromozták, megsértette a 40/94 rendelet 43. cikkének (2) és (3) bekezdését. Következésképpen, mivel a megtámadott határozat téves kiindulási ponton alapul, ezért önmagában olyan jellegű, hogy az említett határozat hatályon kívül helyezését vonja maga után.

- 61 Mindenesetre, figyelemmel arra, hogy a megtámadott határozatban a fellebbezési tanács közölte álláspontját az ütköző védjegyek közötti összetéveszthetőség fennállásával kapcsolatban, ezért az Elsőfokú Bíróság úgy véli, hogy a felperesnek a 40/94 rendelet 8. cikke (1) bekezdésének b) pontjára alapított, második jogalapját is meg kell vizsgálni.

A 40/94 rendelet 8. cikke (1) bekezdése b) pontjának megsértésére alapított, második jogalapról

A felek érvei

- 62 A felperes azt állítja, hogy a korábbi védjegy és a bejelentett védjegy által lefedett, 3. osztályba tartozó áruk, nevezetesen a „fémpolírozó készítmények”, illetve a „szennyvízelvezető csövek tisztítására szolgáló készítmények a fémfeldolgozó-iparban való használatra, a textilekhez való segédanyagok és a segédanyagok kivételével” összevetéséből az következik, hogy a szóban forgó védjegyek áruai – rendeltetésükre, egymást helyettesítő jellegükre és végső felhasználóikra tekintettel – hasonlóak.
- 63 Valójában ugyanis a korábbi védjegy mindenféle fém – beleértve a lefolyókat és a szennyvízelvezető csöveket – polírozására szolgáló termékre kiterjed, és bármilyen vásárlóközönség – beleértve a fémfeldolgozó-ipari szakembereket – részére szánt termékre használható.

- 64 Másfelől a felperes megjegyzi, hogy az ítélkezési gyakorlat értelmében a jelölt áruk és szolgáltatások között fennálló csekély mértékű hasonlóságot ellensúlyozhatja az e védjegyek között fennálló nagyobb mértékű hasonlóság, és ez fordítva is igaz. Ezenkívül azok a védjegyek, amelyek különleges megkülönböztető képességgel rendelkeznek, akár bennerejlően, akár közismertségüknek köszönhetően, szélesebb oltalmat élveznek, mint a gyengébb megkülönböztető képességű védjegyek, és az összetéveszthetőség annál nagyobb, minél jelentősebb a korábbi védjegy megkülönböztető képessége.
- 65 Következésképpen, valamely védjegy lajstromozása a lefedett áruk vagy szolgáltatások kisebb mértékű hasonlósága ellenére is megtagadható, amennyiben a korábbi védjegy erőteljes megkülönböztető képességgel rendelkezik.
- 66 Jelen esetben tehát a megtámadott határozatból nemcsak az következik, hogy a két ütköző védjegy nagymértékű hasonlóságot mutat, hanem az is, hogy a korábbi védjegy erőteljes megkülönböztető képességgel rendelkezik. Valójában ugyanis olyan képzeletbeli kifejezésről van szó, amely semmiképpen sem a lefedett terméktípust írja le, és amely Spanyolországban 1912 óta széles körű használat tárgyát képezi.
- 67 Végül, figyelemmel az ütköző védjegyek által lefedett áruk egymáshoz meglehetősen közel álló jellegére, a felperes úgy véli, hogy fennáll a veszélye annak, hogy a vásárlóközönség azt hiszi, hogy a szóban forgó áruk vagy szolgáltatások ugyanattól a vállalkozástól vagy – adott esetben – gazdaságilag egymással kapcsolatban álló vállalkozásoktól származnak, beleértve azt az esetet is, amikor csak a szóban forgó speciális terméket kell figyelembe venni az összetéveszthetőség értékelésénél.
- 68 Az OHIM véleménye szerint ez az érvelés nem megalapozott.

- 69 Az OHIM szerint a fellebbezési tanács helyesen állapította meg a megtámadott határozatban, hogy azok a termékek, amelyek tekintetében a korábbi védjegyet lajstromozottnak tekintette, nevezetesen a polírozó anyaggal átitatott pamutszövetből (mágikus szövet) álló fémpolírozó készítmények, eltérőek a bejelentett védjegy által jelölt termékektől, nevezetesen a szennyvízelvezető csövek tisztítására szolgáló készítményektől a fémfeldolgozó-iparban való használatra, a textilekhez való segédanyagok és a segédanyagok kivételével.
- 70 Az OHIM elismeri, hogy még ha a tisztítás és a polírozás bizonyos esetekben szorosan kapcsolódhat is egymáshoz, különösen a háztartásban való használatra szánt termékeknel, jelen esetben azonban egyáltalán nem ez a helyzet, figyelemmel arra, hogy a szennyvízelvezető csövek tisztításának és a háztartási használatra szánt fémek karbantartásának célja között semmilyen kapcsolat nem áll fenn.
- 71 Mivel a szóban forgó termékek eltérő rendeltetésűek, így azok nem azonos igényeknek felelnek meg, és nem egymást helyettesítő jellegűek, illetve nem is felcserélhetőek.
- 72 Egyébként az OHIM vitatja a felperes azon állítását, miszerint a termékek egymást kiegészítő jellegűek azon okból kifolyólag, hogy az azon a téves feltevésen alapul, miszerint a szóban forgó tisztítószeres fémcsövekhez való használatra szolgálnak.
- 73 Véleménye szerint az a megállapítás is helytelen, hogy a szóban forgó termékeknek közös végső felhasználói lennének. A szóban forgó speciális termék ugyanis nem használható kisebb háztartási eszközökhöz, és nyilvánvalóan alkalmatlan a jelentősebb fémtárgyakhoz. Szerinte a felperes termékének háztartási rendeltetését a felperes elismerte 1999. július 23-i levelében, melyben rámutatott arra, hogy az ALADDIN terméket még a fiatalabb generáció is használja. Így tehát e vásárlóközönséget, nevezetesen a szokásos árucikkek átlagfogyasztóit el kell

különíteni a fémkohászati ipar szakembereiből álló, meglehetősen speciális közönségtől. Ezen érvelést erősíti a felperes azon hirdetése is, amelyben háztartási termékeinek sorozatát mutatja be, és amelyben a szóban forgó speciális termék más háztartási termékek mellett látható.

74 Végül az OHIM úgy véli, hogy tekintettel a szóban forgó speciális termék vásárlóközönségére, meglehetősen valószínűtlen, hogy az említett termék a szóban forgó közösségi védjegybejelentésben foglalt azon termékek értékesítési csatornáit használná, amelyeket szakosodott forgalmazók és nagykereskedések értékesítenek.

75 Az OHIM ebből azt a következtetést vonja le, hogy az összehasonlított termékek eltérőek függetlenül attól, hogy a korábbi védjegyet kizárólag a szóban forgó speciális termék tekintetében lajstromozottnak tekintjük-e, vagy sem.

76 Így tehát a Bíróságnak a 89/104 irányelv 4. cikke (1) bekezdése b) pontjával kapcsolatos, és jelen esetben a 40/94 rendelet 8. cikke (1) bekezdése b) pontja értelmezésére alkalmazandó ítélkezési gyakorlata szerint az összetéveszthetőség előfeltétele a jelölt áruk, illetve szolgáltatások közötti azonosság vagy hasonlóság (a Canon-ítélet [hivatkozás a 29. pontban] 22. pontja). A korábban kifejtett indokokra tekintettel ezen előzetes feltétel nem teljesül, ily módon pedig az ütköző védjegyek között nem áll fenn az összetévesztés veszélye attól a kérdéstől függetlenül, hogy a korábbi védjegy erőteljes önmagában vett megkülönböztető képességgel rendelkezik-e. A fellebbezési tanács ezért helyesen állapította meg az összetéveszthetőség hiányát.

Az Elsőfokú Bíróság álláspontja

77 A 40/94 rendelet 8. cikke (1) bekezdése b) pontjának értelmében a korábbi védjegy jogosultjának felszólalása alapján a megjelölés nem részesülhet védjegyoltalomban,

ha azt azon a területen, ahol a korábbi védjegy oltalom alatt áll, a fogyasztók összetéveszthetik a korábbi védjeggyel való azonossága vagy hasonlósága, valamint az érintett áruk, illetve szolgáltatások azonossága vagy hasonlósága miatt. A 8. cikk (2) bekezdése a) pontjának ii) alpontja értelmében korábbi védjegy különösen a valamely tagállamban lajstromozott védjegy.

- 78 Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint az összetéveszthetőség veszélye akkor áll fenn, amikor a vásárlóközönség azt hiheti, hogy a kérdéses áruk vagy szolgáltatások ugyanattól a vállalkozástól vagy – adott esetben – gazdaságilag egymással kapcsolatban álló vállalkozásoktól származnak.
- 79 Szintén az ítélkezési gyakorlat szerint az összetéveszthetőséget átfogóan kell értékelni az alapján, hogy az érintett vásárlóközönség milyen képet alkot a megjelölésről és a szóban forgó árukról vagy szolgáltatásokról, és figyelembe kell venni valamennyi, a jelen ügyre jellemző tényezőt, különösen a megjelölések és a megjelölt áruk vagy szolgáltatások hasonlósága közötti kölcsönös függőséget (az Elsőfokú Bíróság T-162/01. sz., Laboratorios RTB kontra OHIM – Giorgio Beverly Hills (GIORGIO BEVERLY HILLS) ügyben 2003. július 9-én hozott ítélete [EBHT 2003., II-2821.o.] 31–33. pontja és a hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 80 Jelen esetben az első jogalap keretében kifejtetteknek megfelelően, és az OHIM állításaival ellentétesen, a korábbi védjegyet a felszólalás szempontjából azon termékek összessége tekintetében kell lajstromozottnak tekinteni, amelyek vonatkozásában azt lajstromozták. Ebből adódóan az ütköző védjegyek közötti összetéveszthetőség értékelésénél figyelembe veendő termékek egyrészt azok a termékek, amelyeket a korábbi védjegy jelöl, nevezetesen a „fémpolírozó készítmények”, másrészt azok a 3. osztályba tartozó termékek, amelyeket a védjegybejelentés megjelöl, nevezetesen a „szennyvízelvezető csövek tisztítására szolgáló készítményektől a fémfeldolgozó-iparban való használatra, a textilekhez való segédanyagok és a segédanyagok kivételével”.

- 81 Így tehát még ha a „fémpolírozó készítmények” akár szokásos fogyasztási cikkeknek képezhetnek is, akár szakmai vagy speciális vásárlóközönség részére szolgálnak, nem vitatott, hogy a védjegybejelentésben foglalt termékeket olyan áruknak kell tekinteni, mint amelyeket kizárólag fémfeldolgozó-ipari szakemberek részére szántak. Ebből következően az a vásárlóközönség, amely a szóban forgó védjegyeket összetévesztheti, kizárólag e szakemberekből állhat. Ezenfelül emlékeztetni kell arra, hogy a korábbi védjegyet Spanyolországban lajstromozták. Ebből adódóan az érintett vásárlóközönség, amelynek tekintetében az összetéveszthetőség vizsgálatát el kell végezni, a spanyolországi fémfeldolgozó-ipari szakemberekből áll.

– A szóban forgó áruk összehasonlítása

- 82 Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint az érintett áruk vagy szolgáltatások hasonlóságának megítéléséhez ezen áruk közötti viszonyt jellemző minden tényezőt figyelembe kell venni. E tényezők magukban foglalják különösen az áruk természetét, rendeltetését és használatát, valamint hogy az áruk egymással versenyben állnak, vagy kiegészítik egymást (a Canon-ítélet [hivatkozás a 29. pontban] 23. pontja és az Elsőfokú Bíróság T-104/01. sz., Oberhauser kontra OHIM – Petit Liberto (Fifties) ügyben 2002. október 23-án hozott ítéletének [EBHT 2002., II-4359. o.] 31. pontja).
- 83 A szóban forgó termékek jellegét illetően hangsúlyozni kell, hogy azok ugyanabba a kategóriába tartoznak, és ehhez hasonlóan, a fémfelületekre alkalmazandó kémiai hatóanyagokat tartalmaznak. Ezenfelül el kell ismerni, hogy bár a polírozási és a tisztítási tevékenység kétségtávol nem azonos, mindenesetre annyiban hasonlóak, hogy mindkét tevékenység az általánosabb karbantartási tevékenység alá tartozik. A szóban forgó termékeket ezért olyannak kell tekinteni, mint amelyek hasonló funkciót töltenek be.

84 Mindenesetre, egyrészt általános jelleggel az is megjegyezhető, hogy a közösségi védjegybejelentésben foglalt, 3. osztályba tartozó áruk leírása, nevezetesen a „szennyvízelvezető csövek tisztítására szolgáló készítményektől a fémfeldolgozóiparban való használatra, a textilekhez való segédanyagok és a segédanyagok kivételével” meghatározás korlátozottabb és speciálisabb kategóriát fed le, mint a korábbi védjegy „fémpolírozó készítményeit” jelölő leírás.

85 Másrészt – ahogyan azt az OHIM hangsúlyozza – nem tagadható, hogy a termékeknek eltérő a rendeltetése és a használati módja. Bár a korábbi védjegy áruai elvileg a fémtárgyak dörzsölés révén történő fényesítésére szolgálnak, és ezért részben esztétikai céljuk van, a védjegybejelentésben foglalt áruk pedig alapvetően a szennyvízelvezető csövekbe történő beleöntésükkel a fémüledékek és fémfeldolgozóipari hulladékok feloldása révén történő tisztításra és dugulás-elhárításra szolgálnak, ami gyakorlati célra utal.

86 Tekintettel az előbbieken kifejtettekre, e ponton rá kell mutatni arra, hogy a szóban forgó áruk részben hasonlóak.

– A szóban forgó megjelölések összehasonlítása

87 E tekintetben elegendő megállapítani, bizonyos, hogy mivel az ütköző megjelölések nagyfokú hasonlóságot mutatnak, a fellebbezési tanács elismerte hogy a megjelölések között nagy a hasonlóság, illetve hogy hangzásbeli és fogalmi szempontból azok azonosak. Másfelől, hangsúlyozni kell, hogy figyelemmel arra, hogy a szóban forgó megjelölések mindegyike tisztán szóvédjegy, ezért nincs olyan jellegű alkotóelem, elhanyagolható írásmódbeli eltérésüktől eltekintve, amely megkülönböztetné őket egymástól.

– A szóban forgó védjegyek közötti összetéveszthetőség

- 88 A felperes azt állítja, hogy a szóban forgó védjegyek közötti összetéveszthetőséget tovább erősíti az a tény, hogy a korábbi nemzeti ALADDIN védjegy erőteljes megkülönböztető képességgel rendelkezik abból eredően, hogy az olyan képzeletbeli kifejezés, amely semmiképpen sem a lefedett terméktípust írja le, és amely Spanyolországban 1912 óta széles körű használat tárgyát képezi. Véleménye szerint – többek között – a korábbi védjegy erőteljes megkülönböztető képességét a fellebbezési tanács a megtámadott határozatban elismerte.
- 89 Így tehát valamely védjegy megkülönböztető képességének meghatározásához, illetve ennél fogva annak értékeléséhez, hogy az erőteljes megkülönböztető képességgel rendelkezik-e, átfogóan kell értékelni a védjegy arra való nagymértékű alkalmasságát, hogy az akként azonosítja-e azokat az árukat és szolgáltatásokat, amelyek tekintetében azt lajstromozták, mint valamely meghatározott vállalkozástól származókat, és arra való alkalmasságát, hogy így megkülönböztesse azokat a más vállalkozásoktól származó áruktól és szolgáltatásoktól (lásd ebben az értelemben a Bíróság C-108/97 és C-109/97. sz., Windsurfing Chiemsee egyesített ügyekben 1999. május 4-én hozott ítéletének [EBHT 1999., I-2779. o.] 49. pontját).
- 90 E mérlegelés során figyelembe kell venni nevezetesen a védjegy önmagában rejlő tulajdonságait, ideértve azt a tényt, hogy a lajstromoztatni kívánt áruk és szolgáltatások tekintetében tartalmaz-e leíró elemet, vagy sem, a védjegy által elfoglalt piaci részesedést, az intenzitást, a védjegy földrajzi kiterjedését és a használat tartamát, a vállalkozás által reklámozás céljából megvalósított beruházások jelentőségét, az érdekelt fogyasztók azon hányadát, amely a védjegy miatt úgy azonosítja az árukat és szolgáltatásokat, mint amely valamely meghatározott vállalkozástól származik, továbbá a kereskedelmi és iparkamaráktól és egyéb szakmai szervezetektől származó nyilatkozatokat (a Canon-ítélet [hivatkozás a 29. pontban] 18. pontja; a Windsurfing Chiemsee ítélet [hivatkozás a 89. pontban] 51. pontja és a Lloyd Schuhfabrik Meyer ítélet [hivatkozás a 29. pontban] 23. pontja; az Elsőfokú Bíróság T-99/01. sz., Mystery Drinks kontra OHIM – Karlsberg Brauerei (MYSTERY) ügyben 2003. január 15-én hozott ítéletének [EBHT 2003., II-43. o.] 34. pontja).

- 91 E tekintetben az Elsőfokú Bíróság megállapítja, hogy először is, a felperes csupán azt állítja, hogy a korábbi védjegy Spanyolországban 1912 óta széles körű használat tárgyát képezi anélkül, hogy az említett védjegy közismertségének bizonyítására szolgáló bizonyítékokat szolgáltatott volna. Ebből adódóan a védjegy nem tekinthető erőteljes megkülönböztető képességgel rendelkezőnek ezen az alapon.
- 92 Másodszor, ami a korábbi védjegy önmagában vett megkülönböztető képességét illeti, ki kell emelni, hogy egyrészt – ahogyan azt a felperes megjegyzi – az ALADDIN szómegjelölés nem rendelkezik azon árukat leíró alkotóelemmel, amelyek tekintetében azt lajstromozták, másrészt pedig hogy e megjelölés olyan erőteljes emlékeztető jelleggel rendelkezik, amely bennerejlő tulajdonsággal ruházza fel a védjegyet. Valójában ugyanis Aladin az *Ezeregyéjszaka* azon mesehőseként vált közismertté, aki egy olyan fém petróleumlámpát talált, amelyet ha megdörzsölt, akkor megjelent egy szellem, aki képes volt teljesíteni a lámpa birtokosának bármely kívánságát. Az Aladdin kifejezés ezért egyrészt a korábbi védjegy áruinak egyik lehetséges felhasználhatóságára utal, másrészt azok csodatevő jellegére. Következésképpen meg kell állapítani, hogy a korábbi védjegy nagymértékben alkalmas azon áruk – nevezetesen a „fémpolírozó készítmények” – leírására, amelyek tekintetében azt mint valamely meghatározott vállalkozástól származó árut lajstromozták, és így ezen áruk más vállalkozások áruitól való megkülönböztetésére. A megtámadott határozatban a fellebbezési tanács ezenfelül elfogadta a felperes azon érvét, miszerint a korábbi védjegy erőteljes megkülönböztető képességgel rendelkezik, és amelyet az OHIM sem vitat a jelen kereset keretében.
- 93 Így tehát emlékeztetni kell arra, hogy az ítélezési gyakorlat szerint mivel az összetéveszthetőség annál nagyobb, minél jelentősebb a korábbi védjegy megkülönböztető képessége (a Bíróság C-251/95. sz. SABEL-ügyben 1997. november 11-én hozott ítéletének [EBHT 1997., I-6191. o.] 24. pontja), ezért azok a védjegyek, amelyek erőteljes megkülönböztető képességgel rendelkeznek, akár bennerejlően, akár piaci ismertségüknek köszönhetően, szélesebb oltalmat élveznek, mint a gyengébb megkülönböztető képességű védjegyek (a Canon-ítélet [hivatkozás a 29. pontban] 18. pontja).
- 94 Ezenkívül az összetéveszthetőség átfogó értékelése bizonyos kölcsönös függőséget feltételez a tekintetbe vett tényezők, nevezetesen a védjegyek közötti hasonlóság,

illetve az ezekkel ellátott termékek vagy szolgáltatások hasonlósága között. Így tehát az áruk vagy szolgáltatások közötti enyhébb fokú hasonlóságot kiegyenlítheti a védjegyek közötti nagyfokú hasonlóság, és fordítva. Az e tényezők közötti kölcsönös függőség kifejtése a 40/94 rendelet hetedik preambulumbekzdésében található, amely szerint az összetéveszthetőség, amellyel összefüggésben a hasonlóság fogalmát értelmezni kell, és amelynek értékelése számos tényezőtől – különösen a védjegy piaci ismertségétől, valamint a védjegy és a megjelölés közötti, valamint a velük megjelölt áruk vagy szolgáltatások közötti hasonlóság mértékétől – függ, az oltalom szempontjából különös feltételt képez (a Canon-ítélet [hivatkozás a 29. pontban] 17. pontja; a Lloyd Schuhfabrik Meyer ítélet [hivatkozás a 29. pontban] 19. pontja, és a Fifties-ítélet [hivatkozás a 82. pontban] 27. pontja).

95 Ennélfogva a 40/94 rendelet 8. cikke (1) bekezdésének b) pontja szempontjából jelölt áruk és szolgáltatások közötti kisebb mértékű hasonlóság ellenére is fennállhat az összetévesztés veszélye, amennyiben a védjegyek közötti hasonlóság nagymértékű, és a korábbi védjegy megkülönböztető képessége erőteljes (lásd ebben az értelemben a Canon-ítélet [hivatkozás a 29. pontban] 19. pontját).

96 Jelen esetben mindenképpen el kell ismerni, hogy a szóban forgó áruk részben hasonlóak, és az érintett közönség, amely a közösségi védjegybejelentésben foglalt áruk területének szakembereiből áll, a szolgáltatások kiválasztása során valószínűleg nagyobb fokú figyelmet tanúsít e termékek kiválasztásakor (lásd ebben az értelemben az Elsőfokú Bíróság T-224/01. sz., Durferrit kontra OHIM– Kolene (NU-TRIDE) ügyben 2003. április 9-én hozott ítéletének [EBHT 2003., II-1589. o.] 37., 40. és 52. pontja; és a T-317/01. sz., M+M kontra OHIM – Mediametrie (M+M EURODATA) ügyben 2004. június 30-án hozott ítéletének [EBHT 2004., II-1817. o.] 51. és 52. pontja).

97 Mindenesetre ezenkívül megjegyzendő, hogy a kiemelt részleges hasonlóságon kívül a szóban forgó termékek általános jelleggel kapcsolatban vannak a karbantartással és a fémekkel, és e kapcsolatot az a tény is erősíti, hogy a szóban forgó védjegyek fogalmilag azonosak, amelyet az OHIM nem vitat, és annyiban összefüggésbe

hozhatók a velük jelölt termékekkel, hogy egy olyan mesefigurát idéznek, aki egy fém petróleumlámpával hozható kapcsolatba.

98 E körülmények között nem zárható ki, hogy az érintett vásárlóközönség a szóban forgó termékeket úgy fogja fel, mint amelyek a fémekkel kapcsolatosak, karbantartásra szolgálnak, és azonos termékskálához tartoznak. Még ha feltételezzük is, hogy az említett közönség, amely bizonyára szakemberekből áll, tudatában van az e termékek előállítási módszerei közötti különbségeknek, abból még nem feltétlenül vonja le azt a következtetést, hogy e különbségek kizárják azt, hogy ugyanazon vállalkozás e kétféle terméket egyszerre gyártsa és forgalmazza. Ennélfogva az érintett vásárlóközönségnek az a benyomása támadhat, hogy a szóban forgó termékek azonos kereskedelmi eredetűek lehetnek (lásd ebben az értelemben az Elsőfokú Bíróság T-85/02. sz., Díaz kontra OHIM – Granjas Castelló (CASTILLO) ügyben 2003. november 4-én hozott ítéletének [EBHT 2003., II-4835. o.] 33. pontja).

99 Ebből adódóan a szóban forgó termékek az érintett vásárlóközönség szemében rokon jellegűnek tűnhetnek, mivel ugyanahhoz a terméksaládhoz tartoznak, és ezért úgy is felfoghatók, mint vélhetően azonos kereskedelmi eredetű termékek általános termékskálájának különböző tagjai.

100 Ezért a Bíróság úgy véli, hogy az a körülmény, hogy az érintett vásárlóközönség a fémfeldolgozó-ipar szakembereiből áll – figyelemmel a szóban forgó áruk hasonló jellegére, az ütköző megjelölések nagyfokú hasonlóságára és a korábbi védjegy erőteljes megkülönböztető képességére –, nem elegendő annak kizárásához, hogy az említett közönség ne hihesse azt, hogy a termékek ugyanattól a vállalkozástól vagy – adott esetben – gazdaságilag egymással kapcsolatban álló vállalkozásoktól származnak.

- 101 Ebből adódóan az ütköző védjegyek között fennáll az összetévesztés veszélye. Ezért a felperesnek a 40/94 rendelet 8. cikke (1) bekezdése b) pontjának megsértésére alapított, második jogalapját szintén el kell fogadni.
- 102 Az előzőekben kifejtettek egészéből következően a keresetet el kell fogadni, és a megtámadott határozatot hatályon kívül kell helyezni.

A költségekről

- 103 Az eljárási szabályzat 87. cikkének 2. §-a alapján az Elsőfokú Bíróság a pervesztes felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte. Az OHIM-ot, mivel pervesztes lett, a felperes kérelmének megfelelően kötelezni kell a költségek viselésére.
- 104 A megtéríthető költségekkel kapcsolatban mindazonáltal emlékeztetni kell arra, hogy az eljárási szabályzat 136. cikkének 2. §-a alapján a „feleknél a fellebbezési tanács előtti eljárással kapcsolatban szükségszerűen felmerült költségeket, valamint a beadványoknak és egyéb iratoknak az eljárás nyelvére történő, a 131. cikk 4. §-ának második bekezdése által előírt fordításának költségeit megtéríthető költségeknek kell tekinteni”. A felszólalási eljárással kapcsolatban felmerült költségek nem képeznek a fellebbezési tanács előtti eljárással kapcsolatban felmerült költségeket. Ebből következően a felperesnek az arra irányuló kérelmét, hogy az OHIM-ot kötelezzék a felszólalási eljárással kapcsolatban felmerült költségek viselésére, el kell utasítani.

A fenti indokok alapján

AZ ELSŐFOKÚ BÍRÓSÁG (negyedik tanács)

a következőképpen határozott:

- 1) A Belső Piaci Harmonizációs Hivatal (védjegyek és formatervezési minták) (OHIM) első fellebbezési tanácsának 2003. január 31-i határozatát hatályon kívül helyezi.**

- 2) Az OHIM-ot kötelezi a költségek viselésére.**

Legal

Tiili

Vadapalas

Kihirdetve Luxembourgban, a 2005. július 14-i nyilvános ülésen.

H. Jung

H. Legal

hivatalvezető

elnök